

Information till fastighetsägare

om Skellefteå kommuns allmänna
vatten- och avloppstjänster

Information

Denna information ger förklaringar och kommentarer till de bestämmelser som finns i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, härnäst kallad vattentjänstlagen, och Allmänna bestämmelser för användning av Skellefteå kommuns allmänna avloppsanläggning (ABVA).

Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Skellefteå kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning (va-anläggning) är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i kommunens ABVA. För att kunna tillgodogöra sig innehållet i denna information är det nödvändigt att ha tillgång till ABVA.

Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och ägare av fastighet inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Innehållsförteckning

Information	0
Ansvarsfördelning	4
Huvudman för den allmänna va-anläggningen	4
<i>Fastighet</i>	4
Fastighetsägare	4
Juridisk ansvarsfördelning	4
Vad ingår i den allmänna va-anläggningen?	4
Vad ingår i fastighetsägarens va-installation?	5
Kostnadsfördelning	5
VA-ordlista och definitioner	5
Förbindelsepunkters lägen	8
Anmälan om anslutning	9
Gemensam förbindelsepunkt	10
Ny förbindelsepunkt	10
Avgiftsskyldighet	11
Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen	11
Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd	11
Begränsning av vattenleverans	11
Andra vatteninstallationer	12
Dricksvatten för andra ändamål än hushåll	12
<i>Anslutning av sprinklerinstallation</i>	12
Vattenmätare	13
Vattenavstängning	14
Användning av den allmänna avloppsanläggningen	14
Avloppsvatten	14
Avloppsvattnets beskaffenhet	15
Fastighet som används till annat än bostad	15
Industrier måste samråda med huvudmannen	16
Dag- och dränvatten	16
Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen	16
Allmänt om LTA-stationer (Lätt Trycksatt Avloppsstationer)	17

LTA-system (Lätt Trycksatt Avloppssystem)	17
Avgifter	18
Anmäl ändringar	19
Anmäl ägarbyte	19
Vattenavstängning	19
Övrigt	19
Fastighetens installation	19
Återströmningsskydd	19
Köksavfallskvarnar	20
Bensin-, olje- och fettavskiljare	20
Kontroll av va-installationen	20
Risk för källaröversvämning	20
Bilaga: Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster	22

Ansvarsfördelning

Huvudman för den allmänna va-anläggningen

Den som har fått ansvaret för att sköta den allmänna va-anläggningen kallas för huvudman. Huvudman för den allmänna va-anläggningen i Skellefteå kommun är tekniska nämnden. Samhällsbyggnad, vatten & avfall, förvaltar den allmänna va-anläggningen.

Fastighet

Den civilrättsliga definitionen av fastighet framgår av första kapitlet jordabalken. Där framgår att fast egendom är jord som är indelad i fastigheter och att till fastighet hör allmänna fastighetstillbehör, byggnadstillbehör och industritillbehör (1 kap. 1 § JB).

Allmänna fastighetstillbehör är till exempel byggnad, ledning, stängsel och annan anläggning som anbragts i eller ovan jord för stadigvarande bruk (2 kap. 1 § JB).

Fastighetsägare

Med fastighetsägare avses i vattentjänstlagen, i ABVA och i denna information ägare av fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde. Enligt vattentjänstlagen jämställs arrendator och tomträttshavare med fastighetsägare.

Rätten att använda en allmän va-anläggning är knutet till fastigheten och inte till fastighetsägaren och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "va-abonnemang" och därmed undgå avgiftsskyldighet.

Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens va-installation går i förbindelsepunkten.

Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

Vad ingår i den allmänna va-anläggningen?

I den allmänna va-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar, som krävs för att va-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna va-anläggningen ingår också servisledningar fram till förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

Vad ingår i fastighetsägarens va-installation?

Med en fastighets va-installation menas de ledningar, som för fastigheten anläggs från förbindelsepunkterna. I installationen ingår även anordningar som anslutits till en sådan ledning till exempel tappventiler och tvättställ med mera.

Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter till exempel anordning på dricksvattnet för tryckstegring, pumpning eller brandförsvar bekostas och ingår i fastighetsägarens egna va-installation om inte huvudmannen bestämt annat.

För en eller några få fastigheter som är så lågt belägna att anordning för pumpning av avloppsvatten behövs till ett konventionellt självfallssystem, bekostas detta av respektive fastighetsägare och ingår i dennes va-installation om inte huvudmannen bestämt annat.

En va-installation ingår inte i den allmänna anläggningen om inte annat framgår av vattentjänstlagen, ABVA eller avtal.

Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar normalt för alla arbeten och kostnader för den allmänna anläggningen. Fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader för va-installationen samt kostnad för eventuell elförsörjning av anordning som tillhandahållits av huvudmannen

Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryckstegring eller pumpning av avloppsvatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat.

VA-ordlista och definitioner

Allmän vatten- och avloppsanläggning

En va-anläggning över vilket en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande, och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldighet enligt vattentjänstlagen.

Anläggningsavgift

Engångsavgift för täckande av en kostnad för att ordna en allmän va-anläggning och det fastighetsägaren betalar för rätten att ansluta sig till den. Avgiften beräknas utifrån va-taxan och det aktuella bygglovet, och är en engångsavgift per godkänt bygglov. Vid tillbyggnad eller om det ska bedrivas verksamhet i fastigheten, ligger det nya bygglovet som grund för eventuell ytterligare anslutningsavgift.

Avloppsvatten

Avloppsvatten är ett gemensamt namn och samlingsbegrepp på dagvatten, dränvatten, spillvatten och kylvatten.

Brukningsavgift

Periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän va-anläggning som inte täcks av en anläggningsavgift. Brukningsavgiften har en fast och en rörlig del som till stor del beror på vattenförbrukningen.

Dagvatten

Tillfälligt avrinnande vatten till exempel regnvatten och smältvatten, från tak och vägar, samt framträngande grundvatten.

Dricksvatten

Rent vatten som vi kan dricka direkt ur kranen, använda till matlagning och dylikt.

Dränvatten

Vatten som avleds genom dränering.

Enskild vatten- och avloppsanläggning

En va-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avloppsrening/-avledning som inte är eller ingår i en allmän va-anläggning.

Fastighetsägare

Med fastighetsägare avses i vattentjänstlagen (2006:412) i ABVA och i denna information ägare av fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde. Enligt vattentjänstlagen jämställs arrendator och tomträttshavare med fastighetsägare.

Förbindelsepunkt (FP)

Förbindelsepunkt är gränsen mellan en allmän va-anläggning och en va-installation.

Huvudman

Den som äger en allmän va-anläggning. Huvudman för den allmänna va-anläggningen i Skellefteå kommun är tekniska nämnden. Samhällsbyggnad, vatten och avfallsavdelningen förvaltar den allmänna va-anläggningen.

Kylvatten

Vatten som används för kylning av till exempel tillverkande industrier.

LOD- anläggning (Lokalt omhändertagande av dagvatten)

Dagvattenavrinningen inom tomtmark minskas eller fördröjs genom olika åtgärder exempelvis infiltration.

LTA- system (Lätt Trycksatta Avloppssystem)

När fastigheter inte kan anslutas till ett självfallsystem kan allmänna va-anläggningen för spillvattenavlopp utformas som LTA-system. Normalt ska en LTA-station placeras inne på en fastighet i anslutning till den bebyggelse som ska betjänas av systemet. Då ingår dessa LTA-stationer i ett LTA-system.

LTA-station

Den har till uppgift att pumpa spillvattnet och består normalt av en pump, pumpsump, automatik, nivågivare, larmindikator och vid fastighetsgräns en back- eller avstängningsventil.

Mark- och miljödomstolen

Rättslig instans som prövar vatten- och avloppsärenden som överklagats. Tidigare gjordes detta av VA-nämnden.

Recipient

Grundvatten eller vattendrag, sjö eller hav som tar emot renat spillvatten och oftast orenat dagvatten.

Servitut

En rättighet som innebär att en fastighetsägare till exempel äger rätt att lägga ned och underhålla sina va-ledningar som går genom en annan fastighet. Servitut upprättas skriftligen mellan de berörda parterna, oftast privatpersoner.

Servisledning

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän va-anläggnings ledningsnät. Servisledningen delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del respektive i fastighetens del.

Spillvatten

Förorenat vatten från hushåll, serviceanläggning, industri m.m. Med spillvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer skall avledas till spillvattenledning.

Statens va-nämnd

Tidigare rättslig instans som prövar vatten- och avloppsärenden som överklagats. Numera prövas detta av Mark- och miljödomstolen.

Vattenförsörjning

Tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning.

Va-anläggning (vatten- och avloppsanläggning)

En anläggning som har till ändamål att tillgodose behovet av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse.

Vattentjänster – va-tjänster

Dricksvatten, spillvatten och dagvattentjänster

Verksamhetsområde

Kommunens allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom ett fastställt geografiskt område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller skall ordnas genom en allmän va-anläggning. Beslut om verksamhetsområde tas av kommunfullmäktige. Uppgift om verksamhetsområdet finns hos huvudmannen och på Skellefteå kommuns hemsida www.skelleftea.se. Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster, ABVA och va-taxa gäller endast inom verksamhetsområdet.

U-område

Område som ska vara tillgängligt för allmänna underjordiska ledningar. U-område regleras i detaljplan.

Återströmningsskydd

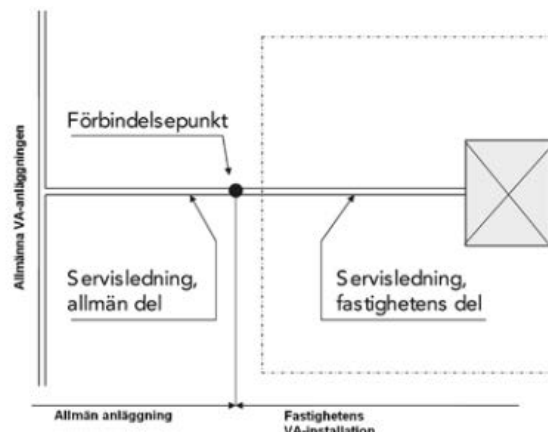
Installation i fastigheten som förhindrar att förorenat vatten från fastigheten förs vidare till den allmänna dricksvattenledningen.

Förbindelsepunkters lägen

Enligt vattentjänstlagen är det huvudmannen som bestämmer förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till va-anläggningen. För varje typ av ledning som ska kopplas till den allmänna anläggningen till exempel för vatten, spillvatten och dagvatten upprättas en egen förbindelsepunkt (FP). Dessa ligger vanligtvis nära varandra och vanligen i fastighetens omedelbara närhet, ca 0,5m utanför fastighetsgräns men huvudmannen kan också ha meddelat annat läge.

Läget bestäms av huvudmannen, men fastighetsägaren har rätt till samråd. I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål till huvudmannen får denne acceptera det läge som huvudmannen fastställt.

När uppgift om förbindelsepunkternas lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledningar dimension och planläge samt för avloppsserviser även höjdläge.

Anslutning till den allmänna va-anläggningen

Anmälan om anslutning

Om en fastighetsägare planerar att bygga nytt ska denne samtidigt som de ansöker om bygglov även anmäla till huvudmannen att ny anslutning önskas. Även vid om- eller tillbyggnad ska anmälan göras.

Huvudmannen tar del av bygglovet eller bygganmälan, för att se om fastigheten har möjlighet till kommunalt vatten och avloppstjänster. Om fastigheten ingår i ett verksamhetsområde är huvudmannen skyldig att dra fram ledningar fram till fastigheten och ordna med övriga behövliga anordningar så att den allmänna anläggningen är i funktion. En förbindelsepunkt upprättas till fastigheten. När förbindelsepunkten är meddelad till fastighetsägaren är fastighetsägaren skyldig att betala anslutningsavgift för den tjänst som ingår i verksamhetsområdet.

Anser fastighetsägaren att dricksvattenförsörjning kan ske via egen befintlig lösning (egen vattenbrunn) ska fastighetsägaren uppfylla följande krav för att slippa avgiftsskyldighet vad gäller anslutning av dricksvatten:

- vattenförsörjningen ska vara varaktig och juridiskt säkerställd
- vattenförsörjningen ska ha tillräcklig kapacitet
- vattenkvalitén är tillräckligt bra. Fastighetsägaren måste kunna visa att det enskilda vattnet är tjänligt enligt de kvalitetskrav som berörda myndigheter ställer vid varje tidpunkt.

Vad gäller anslutning av spillvatten bedöms kommunal spillvattenhantering i varje enskilt fall vara den bästa lösningen.

Är du redan inkopplad till det kommunala ledningsnätet och du vill bygga till eller att du tänker bedriva verksamhet i din fastighet, ligger det nya bygglovet som grund för eventuell ytterligare anslutningsavgift. Blankett för bygganmälan hittar du på Skellefteå kommuns hemsida www.skelleftea.se.

Anmälan ska göras på den blankett som huvudmannen tillhandahåller, eller på annat sätt som huvudmannen medger.

Har fastighetsägaren rätt att använda anläggningen, drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Huvudmannen bestämmer efter samråd med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för att denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Huvudmannen medger inkoppling av fastighetens va-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller om avgiften ska delbetalas, när godtagbar säkerhet ställts. Huvudmannen är dock enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas till den allmänna anläggningen om fastighetens installation har väsentliga brister. Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att han skall kunna undersöka en va-installation och dess användning innan va-installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller när det behövs för att huvudmannen skall kunna fullgöra sina skyldigheter.

Huvudmannen själv behöver nödvändigtvis inte göra inkopplingen, utan detta kan efter huvudmannens medgivande överlåtas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt den senare har ett system för kvalitetssäkring för denna typ av arbete.

Gemensam förbindelsepunkt

Inkoppling av två eller flera fastigheters va-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt för fastigheterna kan beviljas om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. Sådana skäl kan vid nybyggnad vara tredimensionell fastighetsbildning eller där samtliga fastigheter som är påkopplade inte är inom verksamhetsområde. I befintlig bebyggelse kan ett skäl vara att det finns ett befintligt ledningsnät som genom avstyckning fortfarande är gemensamt för flera fastigheter.

Avtal om detta träffas i sådana fall med huvudmannen. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning och upprättat en samfällighetsförening som förvaltar gemensamhetsanläggning, om inte huvudmannen beslutat annat.

Föreningens vattenförbrukning fastställs genom en för föreningen gemensam mätare som anläggs och bekostas av föreningen vid FP om inte huvudmannen beslutat annat.

Ny förbindelsepunkt

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt (FP) i stället för den befintliga och huvudmannen efter ansökan går med på detta så får fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkopplingen av den tidigare servisledningens allmänna del.

Vill huvudmannen upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga så ska huvudmannen ersätta fastighetsägaren för de kostnader som uppstår med den nya servisledningen och inkoppling av denna.

Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för VA, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten, inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta till exempel dike.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd

Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt livsmedelsverkets föreskrifter. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Begränsning av vattenleverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada eller vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. Vid planlagt leveransavbrott informeras fastighetsägaren om detta av huvudmannen till exempel genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan informationen ges genom lokalradion eller via huvudmannens hemsida.

Huvudmannen har även rätt att begränsa eller avbryta vattenleveransen när denne finner det nödvändigt på grund av att fastighetsägarens va-installation har väsentliga brister.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som huvudmannen lämnar.

Andra vatteninstallationer

Det kan förekomma att fastighetsägaren förses med vatten från mer än en försörjningsanläggning till exempel från den allmänna anläggning och egen brunn. Det förutsätts då att installationen i sådana fall ordnas så att den egna brunnens installation inte kan stå i samtidig direktförbindelse med den allmänna vattenförsörjningens installation.

Växlingen från en försörjningsanläggning till en annan, får endast vara möjlig om den allmänna anläggningen är skyddad med ett fritt luftgap, så kallad bruten förbindelse, alternativt efter demontering och förnyad montering av rör och rördelar.

Fastighetsägaren ansvarar för att följa europastandard SS- EN 1717, som Boverkets föreskrivna byggregler hänvisar till, då det gäller vatteninstallationer.

Dricksvatten för andra ändamål än hushåll

Vatten används även för andra ändamål än hushåll till exempel i industrier, sprinkler och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, krav på stora flöden eller andra särskilda kvalitetskrav, kan inte utan vidare utgå från att huvudmannen kan klara sådana behov.

Om vattenförsörjningsanläggningen har tillräckligt med kapacitet och det i övrigt inte bedöms påverka anläggningens funktion och säkerhet har huvudmannen möjlighet att efter överenskommelse medge anslutning genom avtal. Om sådan anslutning medför merkostnader för huvudmannen för att anpassa anläggningen för denna extratjänst som till exempel uppdimensionering av ledningar, så får fastighetsägaren stå för dessa kostnader.

Anslutning av sprinklerinstallation

Det förekommer allt oftare att fastighetsägare önskar ansluta en sprinklerinstallation till den allmänna vattenförsörjningsanläggningen. Ändamålet med en allmän vattenförsörjningsanläggning är i första hand att betjäna bostadsbebyggelse och annan bebyggelse med vattentjänster med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Detta innebär att en fastighetsägare inte med stöd av vattentjänstlagen kan kräva att få ansluta en sprinklerinstallation. Om vattenförsörjningsanläggningen har tillräcklig kapacitet och det i övrigt inte bedöms påverka anläggningens funktion och säkerhet har huvudmannen möjlighet att efter överenskommelse medge anslutning av sprinkler.

Sådan anslutning regleras genom avtal i vilket framgår förutsättningar för anslutningen, fastighetsägarens skyldigheter och de avgifter denne skall betala. Om en sådan anslutning medför merkostnader för huvudmannen för att anpassa anläggningen för

denna extra tjänst, till exempel uppdimensionering av ledningar, får fastighetsägaren stå för dessa kostnader.

Vattenmätare

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning om inte huvudmannen bestämmer annat. Huvudmannen tillhandahåller och installerar vattenmätaren och är dess ägare. Fastighetsägaren är enligt vattentjänstlagen skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna huvudmannen tillträde till fastigheten när denne vill kontrollera, ta ned eller sätta upp vattenmätaren.

Vattenmätarens plats ska vara utformad enligt huvudmannens anvisningar och godkänd av denne. Huvudmannen har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och har ensam befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren.

För dessa åtgärder liksom för avläsning ska fastighetsägaren lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätaren. Har avsättning för mätare utförts innan placeringen godkänts av huvudmannen är fastighetsägaren, om huvudmannen så kräver, skyldig att svara för och bekosta flyttningen av avsättningen så att mätarens plats kan godkännas av huvudmannen.

Om det misstänks att mätaren visar fel låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen tycker det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren om denne begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt SWEDAC:s föreskrifter om vatten- och värmemätare.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen kan begära rättslig prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frysrisk och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Fastighetsägaren ansvarar också för att kontinuerligt kontrollera att mätaren inte läcker för att fastigheten inte ska drabbas av vattenskada. Skulle vattenmätaren läcka ska huvudmannen kontaktas omedelbart för åtgärd.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frysrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

Önskar fastighetsägaren installera mätare i en mätbrunn för att fastigheten ska kunna kallställas, bekostar och installerar fastighetsägaren mätbrunnen. Platsen för mätbrunnen ska då normalt placeras strax intill den angivna förbindelsepunkten, om huvudmannen inte beslutat annat.

Vattenmätarbrunnen ska vara ordnad enligt den kravpolicy som kommunen har.

Samma regler om vattenmätaren gäller för gemensamhetanläggningar.

Vattenavstängning

Huvudmannen har ingen skyldighet att hjälpa fastighetsägare att stänga vattentillförseln till fastigheters servisledning, genom kommunalt anlagda servisavstängare.

Fastighetsägaren ska själv ordna med de anordningar som krävs för att fastighetens va-installation ska kunna stängas av för exempelvis kallställning, laga läckor eller underhållsarbete inom fastigheten.

Om huvudmannen åtar sig att stänga vattentillförseln kan huvudmannen inte garantera att avstängningsventilen håller tätt under tiden avstängningen pågår.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

Avloppsvatten

Huvudmannen är skyldig att ta emot avloppsvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten, enbart dagvatten eller såväl spillvatten som dagvatten.

Med spillvatten menas förorenat vatten som kommer från hushållsändamål exempelvis toaletter, badrum, disk- och tvättmaskiner och liknande.

Karaktären av det spillvatten som kommer från industri och övrig verksamhet ska vara jämförbar med det spillvatten som kommer från hushållsändamål.

Med dagvatten menas tillfälligt avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion som regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten.

Avloppsvattnets beskaffenhet

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten eller dagvatten vars innehåll i allt för stor grad avviker från normalt hushållsspillvatten. För att få släppa ut sådant spillvatten eller dagvatten i det allmänna ledningsnätet förutsätts beslut av huvudman.

Huvudmannen har varningsvärdeslista som anger högsta tillåtna halter av oönskade ämnen som kan påverka slam och recipienter, det vill säga sjö och vattendrag. Varningsvärdeslista finns på Skellefteå kommuns hemsida www.skelleftea.se.

Huvudmannen är inte heller skyldig att ta emot avloppsvatten om behovet av avledning kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Fastighetsägare är skyldig att anmäla till huvudmannen verksamhet som kan inverka på avloppsvattnets sammansättning.

Fastighet som används till annat än bostad

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening är det i många fall nödvändigt för huvudmannen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till den allmänna avloppsanläggningen än vad som gäller för bostadsfastigheter.

Fastighetsägaren har därför enligt ABVA ålagts att lämna uppgift om arten och omfattningen av sådan verksamhet inom fastigheten, som kan inverka på avloppsvattnets innehåll. Provtagningar och analyser, som huvudmannen finner nödvändiga för kontroll av sådant avloppsvatten, bekostas av fastighetsägaren eller genom denne av företag, rörelse eller verksamhet som avleder avloppsvattnet.

I punkt 16 i ABVA har införts en bestämmelse som gör det möjligt för huvudmannen att föreskriva att fastighetsägaren själv, enligt huvudmannens anvisningar och på det sätt och i den omfattning huvudmannen bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utöva kontroll av avloppsvattnets innehåll.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot vatten som utnyttjats för värmeutvinning, eftersom sådant vatten enligt vattentjänstlagen inte är att anse som avloppsvatten.

Industrier måste samråda med huvudmannen

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljölagstiftningen ska samråda med huvudmannen.

Dag- och dränvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastighet i de fall avledning av sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall kan avledning till LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) på den enskilda fastigheten innebära sådan fördel. LOD kan innebära att dag- och eller dränvatten avleds till ett så kallat perkolationsmagasin (stenkista) på den egna tomten eller att vattnet sugs upp av omgivande gräsytor. Med dag och dränvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning till exempel avlopp i garage som är avsett för smältvatten från bilar. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med huvudmannen.

I ABVA regleras att, om dag- och dränvatten avleds från fastighet till spillvattenförande ledning, får avledningen inte fortsätta sedan särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta. Huvudmannen kan alternativt ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren detta.

Huvudmannen bestämmer inom vilken tid tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger. Ändrar fastighetsägaren installationen så att dag- och dränvattnet avleds till den allmänna dagvattenledningen eller till LOD-anläggning kan huvudmannen i vissa fall bevilja bidrag till kostnaderna för ändringen. En förutsättning för att ett sådant bidrag skall beviljas är att kostnaderna för ändringen avsevärt överstiger genomsnittskostnaden inom området.

Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen

Vid nybyggnad måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Innebörden av dessa bestämmelser är att dränvatten från byggnad inte får avledas till avloppsledning, i vilken uppdamning kan förekomma. Uppdamning innebär att en ledning går full och att den fria vattenytan kan stiga i anslutande ledningar. Ställs från huvudmannen kravet att dränvatten ska avledas till dagvattenledning innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall.

Dagvattenledningar är nämligen normalt dimensionerade så att uppdamning i ledningarna förekommer vid häftigare regn. Den praktiska konsekvensen blir därför att

vissa byggnader inte kan förses med källare eller att dränvattnet måste pumpas eller avledas till LOD-anläggning.

Allmänt om LTA-stationer (Lätt Trycksatt Avloppsstationer)

En allmän spillvattenanläggning utförs normalt så att fastigheterna kan ansluta sina servisledningar för spillvatten till den allmänna spillvattenledningen, utan att det krävs särskilda anordningar för fastigheten.

Detta är dock inte alltid möjligt. Topografiska förhållanden kan exempelvis göra det omöjligt att avleda spillvatten med självfall till den allmänna anläggningen. Då krävs att pumpar installeras för att anläggningen skall kunna nyttjas på avsett vis.

LTA-stationer som enbart är motiverade för en eller ett fåtal fastigheters eget behov bekostas av vederbörande fastighetsägare om huvudmannen inte bestämt annat.

I det fall huvudmannen bedömer att ett flertal fastigheters spillvattenlösning måste pumpas via LTA-stationer till den allmänna spillvattenledningen, tillhandahåller huvudmannen LTA-station eller motsvarande som förblir huvudmannens egendom. Då ingår dessa LTA-stationer i ett LTA-system.

LTA-system (Lätt Trycksatt Avloppssystem)

Nedanstående information förtydligar förhållandet mellan huvudmannens och fastighetsägarens ansvar i fråga om LTA-system i de fall huvudmannen tillhandahåller den.

LTA-system består av samverkande LTA-stationer, en per fastighet, som normalt ska placeras inne på fastigheten i anslutning till den bebyggelse som ska betjänas av systemet om huvudmannen inte bestämmer annat. En LTA-station består normalt av en pump, pumpsump, automatik, nivågivare, larmindikator och vid fastighetsgräns en back- eller avstängnings-ventil.

Enligt vattentjänstlagen äger, bekostar och tillhandahåller huvudmannen LTA-stationen. Även om den är placerad inne på fastigheten. Fastighetsägaren bekostar anläggandet av LTA-stationen. Huvudmannen har rätt att kostnadsfritt och för all framtid nyttja den del på fastigheten där LTA-stationen anläggs.

LTA-stationens samt övriga anordningars placering ska bestämmas av huvudmannen, om denne inte beslutar annat. Fastighetsägaren har rätt till samråd om placeringen. Den ska installeras enligt huvudmannens framtagna anvisningar.

Fastighetsägaren bekostar nödvändiga anordningar (schaktning och anläggning av LTA-station) för att sammankoppla LTA-stationen med installationen i övrigt.

Fastighetsägaren ansvarar även för och bekostar elförsörjning för drift av LTA-stationen.

LTA-stationen får inte belastas med dag- och dränvatten eftersom det skapar onödig belastning på ledningsnätet. Dessa ska tas hand om lokalt inom fastigheten till exempel via LOD. Inte heller får bräddavlopp från LTA-stationen installeras. Det innebär att innehållet i LTA-stationen inte får rinna ut ur stationen via annat rör än till- och frånledning.

Fastighetsägare har tillsynsansvar för stationen. Det innebär att fastighetsägaren bör kontrollera LTA-stationen regelbundet samt vid larm göra eventuella åtgärder enligt de anvisningar som huvudmannen har lämnat. Om felet inte kan åtgärdas av fastighetsägaren ska denne omgående larma huvudmannen som då åtgärdar felet. Kostnaden för åtgärden, inklusive eventuellt byte av pump, kan debiteras fastighetsägaren om denne inte följt installationsanvisningarna, drift & skötselinstruktioner eller tillfört avloppet sådant som kan skada anläggningen.

Huvudmannen medges rätt till fritt och obehindrat tillträde för inspektion, service och underhåll för LTA-stationen. Fastighetsägaren får inte vidta sådana åtgärder som kan skada LTA-stationen eller försvåra huvudmannens framtida underhåll.

Vid fastighetsöverlåtelse är fastighetsägaren skyldig att informera den nya ägaren om LTA stationen samt de anvisningarna och skötselinstruktioner som finns.

Avgifter

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till huvudmannen regleras i va-taxan. Den innehåller uppgifter om anläggningsavgifter, bruksavgifter samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster som huvudmannen tillhandahåller på fastighetsägarens begäran.

Fakturamottagare är i huvudsak fastighetsägaren om inte huvudmannen träffat särskilt avtal om annat. Vid till exempel fakturatjänst kan bruksavgiften skickas till hyresgästen. Ansökan ska vara skriftlig och godkännas via avtal.

Den administrativa fakturaavgiften är i enlighet med gällande va-taxa. Fastighetsägaren har trots detta alltid full avgiftsskyldighet till huvudmannen, den kan inte överföras på annan nyttjanderättsinnehavare. Om nyttjanderättsinnehavaren flyttar eller inte följer de föreskrifter som gäller sänds räkningarna till fastighetsägaren som är betalningsansvarig enligt vad som sagts i styckena ovan.

Huvudmannen kan träffa avtal med ägare till fastighet och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska på begäran lämna huvudmannen underlag för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägare självmant anmäla sådan ändring av va-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen. Det kan vara vid ombyggnad, tillbyggnad eller rivning av byggnad.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppge den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag. Om den nya fastighetsägaren inte söker eller beviljas lagfart kvarstår den gamla ägaren som betalningsansvarigt till dess lagfarten beviljad.

Vattenavstängning

Har fastighetsägare försummat att betala va-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa. Fastighetsägaren ska betala avgift till huvudmannen enligt taxa för såväl avstängning som återinkoppling.

Övrigt

Fastighetens installation

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän va-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt lag eller annan författning eller enligt avtal.

Fastighetsägare ansvarar för att va-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den fyller kraven enligt Boverkets byggregler.

Återströmningsskydd

Alla anslutna till den allmänna dricksvattenledningen ska ha återströmningsskydd. Det är för att säkra kvaliteten på dricksvattnet mot bakterier, kemikalier och andra föroreningar. Det är fastighetsägarens ansvar att skyddet är av rätt funktionstyp, enligt standard SS-EN 1717.

Kravet på återströmningsskydd finns för att skydda kvaliteten på dricksvattnet. Om återströmningsskydd saknas kan vatten förorenat med bakterier från exempelvis

varmvattenberedare och ladugårdar transporteras tillbaka in i det allmänna dricksvattennätet.

Fastighetsägare som förses med vatten från mer än en försörjningsanläggning t.ex. från den allmänna anläggning och egen brunn, måste säkerställa att den egna brunnens installation inte kan stå i samtidig direktförbindelse med den allmänna vattenförsörjningens installation.

Köksavfallskvarnar

Enligt ABVA får spillvatten från köksavfallskvarn tillföras den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det.

Bensin-, olje- och fettavskiljare

Fastighetsägaren som har installerat bensin-, olje- och fettavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar och dylikt ansvarar för regelbunden tillsyn och att installationen töms så ofta att de alltid fyller avsedd funktion.

Kontroll av va-installationen

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka va-installationen och dess användning. Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren enligt vattentjänstlagen skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen.

Om en fastighets va-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän va-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för att använda va-anläggningen.

Risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunn eller annan avloppsenhet, finns alltid risk för källaröversvämning. Vid häftiga regn eller snösmältning kan den allmänna ledningen överbelastas och vatten kan baklänges tränga in i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar och förorsaka skador. Vid sidan av översvämningar förorsakade av häftiga regn är stopp i servisledningen den vanligaste skadeorsaken.

Fastighetsägare bör i eget och i förekommande fall hyresgästers intresse i största möjliga utsträckning förebygga skador inom fastigheten till följd av uppdämning i ledningsnätet.

För att minska risken kan följande åtgärder förslagsvis vidtas:

- Placera inte föremål i källaren som är värdefulla och känsliga för fukt.

- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bakvattenventiler fungerar.
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängbara förses med tätande anordningar eller ersätts med avstängbara brunnar.
- Rörinstallatör kontaktas om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar.
- Kontroll av att regn- och smältvatten leds från byggnaden.
- Nedfarter till garage och andra utrymmen invallas.
- Kontroll av att intern avloppspump fungerar.
- Fastigheten ansluts till alarmeringscentral med larmtjänst

Bilaga: Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster

Inledande bestämmelser

1 §

Bestämmelserna i denna lag syftar till att säkerställa att vattenförsörjning och avlopp ordnas i ett större sammanhang, om det behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

2 §

I denna lag avses med

vattenförsörjning: tillhandahållande av vatten som är lämpligt för normal hushållsanvändning,

avlopp: bortledning av dagvatten och dränvatten från ett område med samlad bebyggelse eller från en begravningsplats, bortledning av spillvatten eller bortledning av vatten som har använts för kylning,

vattentjänster: vattenförsörjning och avlopp (va), *va-anläggning*: en anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse,

allmän va-anläggning: en va-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt denna lag,

enskild anläggning: en va-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en allmän va-anläggning,

verksamhetsområde: det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller skall ordnas genom en allmän va-anläggning,

huvudman: den som äger en allmän va-anläggning,

fastighetsägare: den som äger en fastighet inom en allmän va- anläggnings verksamhetsområde eller innehar sådan fast egendom med tomträtt, ständig besittningsrätt, fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande,

va-installation: ledningar och därmed förbundna anordningar som inte ingår i en allmän va-anläggning men som har ordnats för en eller flera fastigheters vattenförsörjning eller avlopp och är kopplade eller avsedda att kopplas till en allmän va- anläggning,

förbindelsepunkt: gränsen mellan en allmän va-anläggning och en va-installation,

allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats eller, om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som funktionellt och i övrigt motsvarar sådan mark,

anläggningsavgift: engångsavgift för täckande av en kostnad för att ordna en allmän va-anläggning,

brukningsavgift: periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän va-anläggning som inte täcks av en anläggningsavgift.

3 §

Vid tillämpningen av denna lag skall en kommun anses ha ett rättsligt bestämmande inflytande över en va-anläggning om kommunen ensam eller tillsammans med en eller flera andra kommuner

1. helt äger anläggningen,
2. genom ägande förfogar över mer än hälften av samtliga röster i den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen eller på annat sätt förfogar över en motsvarande majoritet av beslutsmakten i den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen,
3. har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av ledamöterna i styrelsen för den eller de juridiska personer som helt äger anläggningen, eller
4. utgör samtliga obegränsat ansvariga bolagsmän i ett handelsbolag som helt äger anläggningen.

4 §

Om det behövs för att tillgodose syftet med denna lag, skall det som i lagen gäller i fråga om en fastighet också tillämpas i fråga om en byggnad eller annan anläggning som inte tillhör fastighetens ägare. I så fall skall det som i lagen sägs om fastighetsägaren tillämpas på byggnadens eller anläggningens ägare.

5 §

Om någon annan än en fastighetsägare har ingått avtal med huvudmannen om att få använda huvudmannens va-anläggning, skall det som i denna lag gäller en fastighetsägare också gälla användaren.

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster

6 §

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, skall kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va- anläggning.

En allmän va-anläggnings verksamhetsområde

7 §

Av ett beslut om en allmän va-anläggnings verksamhetsområde skall det framgå vilka fastigheter som verksamhetsområdet omfattar.

8 §

Om verksamhetsområdet behöver omfatta en eller flera fastigheter som ingår i en samfällighet för va-frågor, skall verksamhetsområdet bestämmas så att det omfattar alla fastigheter som ingår i den särskilda samfälligheten.

Om det finns synnerliga skäl, får verksamhetsområdet bestämmas med avvikelse från kravet i första stycket.

9 §

Om det inom verksamhetsområdet finns en fastighet eller bebyggelse som uppenbarligen inte behöver omfattas av det större sammanhang som avses i 6 §, får verksamhetsområdet inskränkas så att det inte omfattar den fastigheten eller bebyggelsen. En sådan inskränkning av verksamhetsområdet får göras endast om fastighetens eller bebyggelsens behov av vattenförsörjning och avlopp lämpligen kan ordnas genom enskilda anläggningar som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Ordandet och driften av en allmän va-anläggning

10 §

En allmän va-anläggning skall ordnas och drivas så att den uppfyller de krav som kan ställas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön och med hänsyn till intresset av en god hushållning med naturresurser.

När det är förenligt med anläggningens huvudsakliga ändamål, bör den ordnas och drivas så att också andra allmänna intressen som har behov av anläggningen kan tillgodoses.

11 §

En allmän va-anläggning får inte ordnas

1. i strid med detaljplan, områdesbestämmelser eller andra bestämmelser om hur marken skall bebyggas, eller
2. så att den försvårar en ändamålsenlig bebyggelse eller lämplig planläggning.

Om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas, får dock mindre avvikelser göras.

12 §

Om en allmän va-anläggning innebär att vattentjänster tillhandahålls genom ledningsnät för vattenförsörjning eller avlopp, skall huvudmannen för varje fastighet inom va-anläggningens verksamhetsområde bestämma en förbindelsepunkt.

Förbindelsepunkten skall finnas i fastighetens omedelbara närhet, om det inte finns särskilda skäl för en annan placering.

Huvudmannen skall samråda med och därefter informera fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge inom den tid som är skälig med hänsyn till fastighetsägarens intresse av att kunna planera för sin användning av fastigheten.

13 §

Huvudmannen skall för den allmänna va-anläggningen ordna

1. ledningar och andra anordningar för vattenförsörjning till eller avlopp från varje förbindelsepunkt,
2. anordningar för bortledning av vatten som inte sker genom en förbindelsepunkt, och
3. de anordningar som i övrigt behövs för att va-anläggningen skall kunna fylla sitt ändamål och tillgodose skäliga anspråk på säkerhet.

Huvudmannens skyldighet enligt första stycket omfattar inte vägdiken, rännstenar, rännstensbrunnar eller ledningar som förbinder rännstensbrunnar med den allmänna va-anläggningen.

14 §

Huvudmannen skall se till att berörda fastighetsägare i skälig tid underrättas om planerade vattenavstängningar och andra väsentliga ändringar av förutsättningarna för att använda va-anläggningen.

15 §

Huvudmannen får upplåta åt någon annan att sköta driften av va-anläggningen.

Fastighetsägares rätt att använda en allmän va-anläggning

16 §

En fastighetsägare har rätt att använda en allmän va- anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

17 §

Trots 16 § får huvudmannen vänta med att utföra de anläggnings- eller utbyggnadsarbeten som är nödvändiga för att fastighetsägaren skall kunna använda va-anläggningen, om arbetena

1. behöver samordnas med andra arbeten och samordningen annars skulle väsentligt försvåras, och
2. utförs i den ordning som följer av huvudmannens utbyggnadsplan.

18 §

Trots 16 § är huvudmannen inte skyldig att låta en fastighet kopplas eller vara kopplad till va-anläggningen

1. innan fastighetsägaren har betalat den anläggningsavgift som är bestämd enligt 34 § eller lämnat en godtagbar säkerhet, eller
2. om fastighetens va-installation har väsentliga brister.

Särskilda anordningar för användningen av en allmän va-anläggning

19 §

Huvudmannen skall ordna de pumpar och andra särskilda anordningar som på grund av den allmänna va-anläggningens konstruktion eller utförande behövs på en fastighet för att fastighetsägaren skall kunna använda va-anläggningen.

Om vattenförbrukningen på en fastighet behöver fastställas genom mätning, skall huvudmannen ordna den eller de vattenmätare som behövs för mätningen.

20 §

En fastighetsägare är skyldig att upplåta nödvändigt utrymme för en sådan anordning som avses i 19 §.

Fastighetsägaren skall fortlöpande se till anordningen och skydda den mot skada samt vid behov svara för dess elförsörjning.

Fastighetsägaren skall snarast anmäla uppkomna fel och driftstörningar till huvudmannen.

Användningen av en allmän va-anläggning

21 §

En fastighetsägare får inte använda en allmän va- anläggning på ett sätt som innebär

1. att avloppet tillförs vätskor, ämnen eller föremål som kan inverka skadligt på ledningsnätet eller anläggningens funktion eller på annat sätt medför skada eller olägenhet,
2. att huvudmannen får svårt att uppfylla de krav som ställs på va-anläggningen och driften av den eller att i övrigt uppfylla sina skyldigheter enligt lag, annan författning eller avtal, eller
3. andra olägenheter för huvudmannen eller någon annan.

22 §

Om en fastighets va-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän va-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighetsägaren om särskilda villkor för användningen av va- anläggningen.

23 §

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kommunen får meddela ytterligare föreskrifter om användningen av allmänna va-anläggningar.

Skyldighet att betala avgifter för allmänna vattentjänster

24 §

En fastighetsägare skall betala avgifter för en allmän va- anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Vid bedömning av behovet enligt första stycket 2 skall särskild hänsyn tas till i vilken utsträckning jämförda alternativ tillgodoser intresset av en god hushållning med naturresurser.

Om fastigheten är obebyggd men enligt en detaljplan är avsedd för bebyggelse, skall bedömningen av behovet enligt första stycket 2 göras som om fastigheten vore bebyggd i enlighet med planen. Detta gäller dock inte om det finns särskilda skäl för en annan bedömning.

25 §

En avgift enligt 24 § skall avse

1. vattentjänster som tillhandahålls fastigheten genom en förbindelsepunkt, från det att huvudmannen har ordnat förbindelsepunkten och informerat fastighetsägaren enligt 12 §, och

2. bortledande av vatten från fastigheten som inte sker genom en förbindelsepunkt, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

26 §

Utöver vad som följer av 24 och 25 §§ skall en fastighetsägare betala en avgift för en allmän va-anläggning, om fastigheten

1. finns inom va-anläggningens verksamhetsområde,
2. är bebyggd eller enligt en detaljplan är avsedd för bebyggelse, och
3. behöver, eller har nytta av, bortledande av vatten från allmän platsmark.

Avgiften skall avse bortledande av vatten från allmän platsmark inom va-anläggningens verksamhetsområde, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

27 §

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall betala en avgift för en allmän va-anläggning, om

1. den allmänna platsmarken finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, och
2. bortledande av vatten från den allmänna platsmarken behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön.

Avgiften skall avse bortledande av vatten från den allmänna platsmarken, från det att huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat den som är avgiftsskyldig om detta.

28 §

Avgifter enligt 24-27 §§ som avser bortledande av vatten skall även täcka kostnaderna för den rening av vattnet som behövs med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.

Avgifternas storlek och grunderna för hur de beräknas

29 §

Avgifter enligt 24-28 §§ får bestämmas som anläggningsavgifter och bruksavgifter.

30 §

Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva va-anläggningen.

Medel får avsättas till en fond för framtida nyinvesteringar, om

1. det finns en fastställd investeringsplan,

2. avsättningen avser en bestämd åtgärd,
3. åtgärden och de beräknade kostnaderna för den redovisas i planen,
4. det av planen framgår när de avsatta medlen är avsedda att tas i anspråk, och
5. planen innehåller de upplysningar som i övrigt behövs för att bedöma behovet av avsättningens storlek.

Avgifter enligt 26 och 27 §§ får inte överskrida det som behövs för att täcka kostnaderna för den vattentjänsten.

31 § Avgifterna skall bestämmas så att kostnaderna fördelas på de avgiftsskyldiga enligt vad som är skäligt och rättvist.

Om vattentjänsterna för en viss eller vissa fastigheter på grund av särskilda omständigheter medför kostnader som i beaktansvärd omfattning avviker från andra fastigheter i verksamhetsområdet, skall avgifterna bestämmas med hänsyn till skillnaderna.

Avgifter enligt 26 och 27 §§ skall fördelas mellan de fastighetsägare som avses i 26 § och de avgiftsskyldiga som avses i 27 § enligt vad som är skäligt med hänsyn till den berörda allmänna platsmarkens omfattning och fastighetsägarnas nytta av vattentjänsten.

32 §

Anläggningsavgifterna skall bestämmas på beräkningsgrunder som innebär att en fastighetsägare inte behöver betala mer än vad som motsvarar fastighetens andel av kostnaden för att ordna va-anläggningen.

33 §

Brukningsavgifterna skall bestämmas på beräkningsgrunder som är lika oavsett när på året va-anläggningen används. Om det med hänsyn till vattenförsörjningen, behovet av en tillfredsställande avloppsrening eller av andra skäl behövs särskilda åtgärder av säsongsbetonad karaktär under en viss mindre del av året, får dock brukningsavgifter för en sådan tid bestämmas på beräkningsgrunder som innebär högre avgifter än under huvuddelen av året.

34 §

Avgifternas belopp och hur avgifterna skall beräknas skall framgå av en taxa. Avgifterna får inte bestämmas till högre belopp än vad som är förenligt med bestämmelserna i 30-33 §§.

Kommunen får meddela föreskrifter om taxan. Kommunen får överlåta åt huvudmannen att bestämma avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i kommunens taxeföreskrifter.

Betalning av avgifterna

35 §

Avgifter enligt denna lag skall enligt kommunens bestämmande betalas till kommunen eller huvudmannen.

Om inte annat följer av 36 § skall avgifterna betalas på begäran. På obetalt belopp skall ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) betalas från dagen för sådan begäran.

36 §

En anläggningsavgift skall fördelas på årliga betalningar (delbelopp) under en viss tid, längst tio år, om

1. avgiften är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och andra omständigheter,
2. fastighetsägaren begär att avgiften skall fördelas, och
3. fastighetsägaren ställer godtagbar säkerhet.

Ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) skall betalas på den del av avgiften som inte har betalats, från den dag det första delbeloppet förfaller till betalning till dess betalning sker. På delbelopp som har förfallit till betalning skall ränta i stället betalas enligt 6 § räntelagen från delbeloppets förfallodag till dess betalning sker.

37 §

När en fastighet byter ägare, är den nya ägaren betalningsansvarig för avgifter som förfaller till betalning på tillträdesdagen eller senare, om inte annat följer av andra stycket.

Den tidigare ägaren är betalningsansvarig för bruksavgifter som är hänförliga till tiden före den nya ägarens tillträde.

Avtal om avgifter

38 §

Huvudmannen får komma överens med fastighetsägare och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i kommunens taxeföreskrifter.

Inlösen av enskilda anläggningar m.m.

39 §

Om det för en fastighet inom en allmän va-anläggnings verksamhetsområde finns en enskild anläggning som kan användas i den allmänna va-anläggningen, är den som äger den enskilda anläggningen skyldig att, om huvudmannen begär det, mot skälig ersättning låta den enskilda anläggningen ingå i den allmänna va-anläggningen.

40 §

Om en enskild anläggning blir onyttig till följd av att kommunen ordnar eller utvidgar en allmän va-anläggning, skall huvudmannen betala skälig ersättning till den enskilda anläggningens ägare.

Tillträde för undersökning, installation och underhåll

41 §

Huvudmannen har rätt till det tillträde på en fastighet som behövs för att

1. undersöka en va-installation och dess användning innan va- installationen kopplas till den allmänna va-anläggningen eller när det annars behövs för att huvudmannen skall kunna fullgöra sina skyldigheter, och
2. installera, underhålla och i övrigt fullgöra sina skyldigheter i fråga om sådana särskilda anordningar som avses i 19 §.

Tystnadsplikt

42 §

Den som deltar eller har deltagit i en undersökning eller andra åtgärder enligt 41 § får inte obehörigen avslöja eller utnyttja information som vid undersökningen kommit fram om enskildas affärs- eller driftsförhållanden.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (2009:400).

Avstängning av vattenförsörjningen

43 §

Huvudmannen får stänga av vattenförsörjningen till en fastighet, om

1. fastighetsägaren har åsidosatt sin skyldighet att betala en avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt denna lag,
2. försummelsen är väsentlig,
3. avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa,

4. huvudmannen skriftligen har uppmanat fastighetsägaren att vidta rättelse och gett fastighetsägaren skälig tid att vidta rättelsen, och
5. fastighetsägaren trots den uppmaning som avses i 4 inte har vidtagit rättelse inom den skäliga tiden.

Kostnaden för en avstängningsåtgärd får påföras fastighetsägaren.

Skadeståndsansvar m.m.

44 §

Om en allmän va-anläggnings verksamhetsområde inskränks med stöd av 9 §, skall huvudmannen ersätta fastighetsägaren eller ägaren av bebyggelsen för den skada som inskränkningen medför. När ersättningen bestäms skall hänsyn tas till åtgärder som huvudmannen vidtagit för att tillgodose fastighetens eller bebyggelsens fortsatta behov av vattenförsörjning och avlopp.

45 §

Huvudmannen skall ersätta en översvämningsskada på en fastighet inom den allmänna va-anläggningens verksamhetsområde, om

1. huvudmannen har åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och
2. åsidosättandet har medfört att vatten som är avsett att tillhandahållas eller ledas bort genom huvudmannens va- anläggning ytledes eller på annat sätt trängt in på fastigheten.

46 §

Om en fastighetsägare orsakas en skada på grund av att huvudmannen på annat sätt än som avses i 45 § har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall huvudmannen återställa det som rubbats eller fullgöra det som eftersatts och ersätta skadan.

47 §

Om huvudmannen orsakas en skada på grund av att en fastighetsägare har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall fastighetsägaren återställa det som rubbats eller fullgöra det som eftersatts och ersätta skadan.

48 §

Skadestånd enligt denna lag skall avse personskada, sakskada och ren förmögenhetsskada.

49 §

Om en fastighetsägare har betalat en anläggningsavgift och det sedan visar sig att fastigheten på grund av att bygglov vägras inte kan användas på det sätt som förutsattes när avgiften betalades, skall kommunen återbetala avgiften eller en del av den. Återbetalningen skall göras i den mån det som avgiften avsåg inte kommer att leda till motsvarande vattentjänster för fastigheten.

Kommunen skall betala ränta på återbetalningsbeloppet enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag då fastighetsägaren betalade avgiften.

Talan om återbetalning skall väckas inom två år från den dag då det beslut på vilket talan grundas vann laga kraft. Talan får dock väckas senare, om den relevanta ändringen i förutsättningarna för fastighetens användning inte rimligen kunde förutses inom den angivna tiden.

Redovisning

50 §

En huvudman skall i fråga om verksamheten med att ordna och driva en allmän va-anläggning se till

1. att verksamheten bokförs och redovisas i enlighet med god redovisningssed där resultat- och balansräkningar redovisas särskilt och där det av tilläggsupplysningar framgår hur huvudmannen har fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet, och

2. att redovisningen, när den är fastställd, finns tillgänglig för fastighetsägarna.

Tillsyn

51 §

Länsstyrelsen utövar tillsynen över att kommunen fullgör skyldigheten enligt 6 § att tillgodose behovet av vattentjänster. Länsstyrelsen får förelägga kommunen att fullgöra skyldigheten. Ett sådant föreläggande får förenas med vite.

Överklagande och prövning av va-frågor

52 §

Länsstyrelsens beslut om föreläggande enligt 51 § får överklagas av kommunen hos Statens va-nämnd.

53 §

Statens va-nämnd prövar i övrigt mål om frågor som regleras i denna lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

54 §

Statens va-nämnds förelägganden får förenas med vite.

55 §

Frågor om utdömande av vite som har förelagts enligt denna lag prövas av Statens va-nämnd självmant eller efter ansökan.

56 §

Bestämmelser om Statens va-nämnd och förfarandet i nämnden i mål enligt denna lag samt om verkställighet och överklagande av nämndens beslut finns i lagen (1976:839) om Statens va- nämnd.

Undantag från 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900)

57 §

Trots bestämmelsen i 2 kap. 1 § kommunallagen (1991:900) om anknytning till kommunens område eller dess medlemmar, får en kommun sköta driften av en allmän va-anläggning i andra kommuner, om driften sker på affärsmässiga grunder och ekonomiskt redovisas skilt från annan verksamhet.

Övergångsbestämmelser 2006:412

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007, då lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar skall upphöra att gälla.

2. För en va-anläggning som förklarats för allmän enligt 31 § den upphävda lagen eller motsvarande bestämmelse i äldre lag och som inte är att anse som allmän enligt 2 § den nya lagen gäller följande.

a) Bestämmelserna i 10-22, 24 och 25 §§, 30 § första stycket, 31 § första och andra styckena, 32 §, 35 § andra stycket, 36-43 och 53-56 §§ den nya lagen skall tillämpas i fråga om anläggningen.

b) Bestämmelserna i den upphävda lagen, utom 5 §, 6 §, 12 a § och de bestämmelser som motsvarar de i a) uppräknade bestämmelserna, skall tillämpas så länge anläggningen består som allmänt förklarad, dock längst till och med den 31 december 2016.

c) Huvudmannen för anläggningen får inte besluta i frågor som rör anläggningens verksamhetsområde. Det som sägs i 7 § den upphävda lagen skall, från och med den 1 januari 2007 endast avse huvudmannens skyldigheter för tiden dessförinnan.

3. Det som en huvudman enligt den upphävda lagen har beslutat i fråga om en va-anläggnings verksamhetsområde skall gälla även efter ikraftträdandet.
4. För andra allmänna va-anläggningar än dem som avses i 2 skall det som en huvudman enligt 22 eller 27 § den upphävda lagen har beslutat i frågor om användningen av va-anläggningen eller om taxa fortsätta att gälla till dess att kommunen med stöd av 23 och 34 §§ den nya lagen har ersatt huvudmannens beslut med nya föreskrifter, dock längst till och med den 31 december 2008.
5. Bestämmelserna i 50 § den nya lagen tillämpas första gången för det första räkenskapsår som påbörjas efter den 31 december 2006.
6. Denna lag skall inte tillämpas på mål eller ärende som enligt bestämmelserna i den upphävda lagen har anhängiggjorts före ikraftträdandet.